

Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
Facultatea de Istorie și Filosofie
Anul universitar 2006-2007
Semestrul II

I. Informații generale despre curs, seminar, lucrare practică sau laborator

Titlul disciplinei: Minoritățile naționale și etnice în relațiile internaționale

Codul:

Numărul de credite:

Locul de desfășurare: Facultatea de Istorie și Filosofie, Catedra de Istorie Contemporană și Relații Internaționale

Programarea în orar a activităților:

II. Informații despre titularul de curs, seminar, lucrare practică sau laborator:

Nume, titlul științific: cerc. princ. I Lucian Nastasa

Informații de contact:

Ore de audiență:

III. Descrierea disciplinei:

Cursul urmărește: stimularea capacității studentului de a opera cu concepte și noțiuni fundamentale domeniului relații internaționale; utilizarea conceptelor de minoritate și conflict în relațiile internaționale; dezvoltarea unor abilități de comunicare pe baza unor cursuri și seminarii interactive (dezbateri, studii de caz privind problematica minorităților naționale și etnice); însușirea elementelor caracteristice.

Ca metode de predare a acestui curs, sunt utilizate expunerea, argumentarea, dezbaterile, studiul de caz.

În cadrul seminariilor, se are în vedere activitatea individuală (referate) și activitatea în echipă (atelier de lucru, hermeneutica textelor, schematizarea-sistematizarea, argumentarea pro și contra pe marginea unei teme date, documentare).

IV. Bibliografia obligatorie:

Lucian Nastasa, *Relații interetnice în România post-comunistă*, Cluj, Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală, 2000, 394 p. (cu Levente Salat).

Idem, *Interethnic Relations in Post-Communist Romania*, Cluj, Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală, 2000, 400 p. (cu Levente Salat).

Idem, *Maghiarii din România. Mărturii documentare (1945-1955)*, Cluj, Centrul pentru Resurse și Diversitate Etnoculturală, 2002, 920 p.

Adrian Ivan, *Stat, majoritate și minoritate națională în România (1919-1932)*, ediția a doua, Cluj-Napoca, Ed. Eikon, 2006.

Jenifer Jackson Preece, *National Minorities and the European Nation-State System*, Oxford, Clarendon Press, 1998.

Hagen Schulze, *Stat și națiune în istoria europeană*, Polirom, , 2003.

André Liebich, *Les minorités nationales en Europe Centrale et Orientale*, Genève, Geong Editeur, 1997.

Pierre Gerbet (sous la dir.), *Société des Nations et Organisation des Nations Unies*, Paris, Richelieu, 1973.

Urs Altermatt, *Previziunile de la Sarajevo. Etnonaționalismul în Europa*, Ed. Polirom, 2000.

Internet: <http://www.crisisgroup.org/home/index.cfm> ;

V. Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei:
Videoproector, calculator, baza de date Jstor (aflat la Biblioteca centrală universitară).

VI. Planificarea /Calendarul întâlnirilor și a verificărilor/examinărilor intermediare:

Nr. crt./ Săptămâna	Tematică	Concepte de bază	Bibliografie obligatorie	Obligațiile studenților (lecturi, teme, lucrări)
Săptămâna 1	Abordări conceptuale privind minoritățile naționale și etnice în relațiile internaționale	Minoritate de rasa, limba, religie, minoritate etnică, minoritate lingvistică, minoritate națională	<i>Adrian Ivan</i> , Stat, majoritate și minoritate națională în România (1919-1932), ediția a doua, Cluj-Napoca, Ed. Eikon, 2006, pp.86-100; <i>Conceptul de "minoritate"</i> în Tribuna, nr. 16, 2003, pp. 8-10; Alfred Schlosser, Problema minorităților naționale europene, în Societatea de mine, nr. 4-5, 1932, pp.58-60; Camil Mureșanu, "Interpretări ale conceptelor de națiune, naționalitate și minoritate națională", în N. Bocșan, N. Edroiu (coord.), D. Prodan, Puterea modelului, Cluj-Napoca, Centrul de Studii Transilvane, Fundația Culturală Română, 1995, p. 124-131 ; Fred, W., Riggs, "Ethnicity, Nationalism, Race, Minority: A semantic/Onomantic Exercise" in International Sociology, september 1991, number 3, volume 6, pp.281-305; André-Louis Sanguin, Les minorités ethniques en Europe, Paris, Éd. L'Harmattan, 1993; Victor-Yves Ghebali,, La question des minorités nationales à la lumière du Pacte de Stabilité en Europe, Le Trimestre du Monde, Paris, 1994, no. 4, pp. 105-145 ;	Fișe tematice, lecturi
Săptămâna 2	Minoritățile în istoria europeană	Reforma religioasă, emancipare, stat	Carol Iancu, Bleichroder et Cremieux: le combat pour l'emancipation des juifs de Roumanie devant le Congres de Berlin. Correspondance inedite 1878-1880, Montpellier, 1987 ; Michael D. Biddis, <i>Father of racist ideology : The social and political thought of Count Gobineau</i> , London, 1970 ; Louis le Fur, <i>Races, Nationalites, Etats</i> , Paris, 1922, pp. 90-92;	Lecturi, analiză de text
Săptămâna 3	Statul modern de la Westphalia la secolul XXI	Echilibru , rațiunea de stat, stat-națiune, nationalism	Hagen Schulze, Stat și națiune în istoria europeană, Polirom, , 2003, pp.191-255.; Pierre Hassner, "Nationalisme et violence dans les relations internationales", în <i>Repenser le nationalisme. Theories et pratiques</i> , Alain Dieckhof, Christophe Jaffrelot (sous la coord.), pp. 331- 356; Anne Marie Thiesse, Les identites nationales; Vasile Puscas, dacian Duna, "The Evolution of the International relations since Westfalia Treaty: A diachronic Analysis", în International Studies at the Beginning of the 21st Century, București, 2002, p.11-36., Robert H. Jackson, Patricia Owens, "The Evolution of international Society", în The Globalization of world politics. An introduction to international relations, Third Edition, John Baylis, Steve Smith, Oxford, 2005, pp.45-63. Geoff Mulgan, good and Bad Power. The ideals and Betrayals of Governement, , London, 2006, pp.1-127; Montserrat Guibernau, nationalism. The Nation-State and Nationalism in the Twentieth Century, polity Press, 1996,	Lecturi, dezbateri

			pp. 47-54, Anthony D. Smith, "State-making and nation-Building", în <i>States in History</i> , John A. Hall (edit. By), Oxford, 1988, pp. 228-263.	
Săptămâna 4	Problematika minorităților de „rasa, limba și religie la Societatea națiunilor”	Sistemul de la Versailles, autonomia culturala a minorităților	<p>Helmer Rosting, Protection of the Minorities of the League of Nations, în <i>The American Journal of International Law</i>, vol. 17, 1923, p.640-645;</p> <p>Jacques Fouques Duparc, Protection des minorites de langue, de race ou de religion par la Societe des nations: resolutions et extraicts des proces-verbaux du Conseil,, Geneve, 1929 ; N. Dascovici, Principiul naționalităților și Societatea Națiunilor, . București, 1932 ; Pablo de Azcarate La Société des Nations et la protection des minorités, Genève, Dotation Carnegie, 1969.</p> <p>Adrian Ivan, <i>Stat, majoritate și minoritate națională în România (1919-1932)</i>, ediția a doua, Cluj-Napoca, Ed. Eikon, 2006, pp.83-86.</p>	Lecturi, fișe tematice
Săptămâna 5	România la Societatea Națiunilor. Cazul maghiarilor din Transilvania	Problema optanților	<p>Sherman David Spector, România la Conferința de Pace de la Paris, Iași, 1995 ; Renée-Marie Mouton, , La Société des Nations et la protection des minorités. Exemple de la Transylvanie (1920-1928), Grenoble, 1969 ; drian Ivan, <i>Siat, majoritate și minoritate națională în România (1919-1932)</i>, ediția a doua, Cluj-Napoca, Ed. Eikon, 2006, pp.161-217, Silviu Dragomir, La politique minoritaire de la Roumanie entre 1918-1940. În, <i>Revue de Transylvanie VII-IX, 1941-1943</i>, p. 279-290 ; Viorica. Boteni, Les minorités en Transylvanie, Paris, 1938 ; Mihai Iacobescu, « Activitatea României la Societatea Națiunilor în problema ocrotirii minorităților naționale (1919-1935) » în <i>Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca</i> 25(1982), pp. 149-173 ;Gheorghe Iancu, « Informations concernant le problème des minorités de Roumanie, dans les documents de la Société des Nations (1923-1926). » in <i>Transylvanian Review</i> 1(1992), pp. 29-55.</p>	Lecturi, dezbateri, fișe tematice
Săptămâna 6	Minoritățile naționale în relațiile internaționale după al doilea război mondial: rolul ONU		<p>André Liebich,, Les minorités nationales en Europe Centrale et Orientale, Genève, Geong Editeur, 1997, pp. 5-55 ; Pierre Gerbet (sous la dir.), Société des Nations et Organisation des Nations Unies, Paris, Richelieu, 1973 ; Paul Kennedy ; the parliament of Man. The United Nations and the Quest for World Government, penguin Books, , 2006, pp.3-51, 177-206; Adrian Năstase, , Drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale, București, Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, 1998, vol. I, pp. 65-218, Francesco Capotorti, <i>Etude de droits des personnes appartenant aux minorités ethniques, religieuses et linguistiques</i>, New-York, Nations Unies, 1991 (nr de vente: f. 91, XIV, 2), paragraphe 564 ; Jan N. Pieterse, Sociology of Humanitarian Intervention în <i>International Political Science Review</i>, vol.18, no.1, 1997, p. 71-93 ; Oliver Russbach „ONU contra ONU. Dreptul internațional confiscat”, Ed. C.N.I. „CORESI”, București, 1999.</p>	Lecturi, studii de caz, simulare
Săptămâna 7	Minoritățile naționale și etnice la Consiliul Europei		<p>Adrian Ivan, „Les minorités nationales et la sécurité européenne à la fin du XXè siècle », în <i>Studii de istorie a Transilvaniei</i>, Asociația istoricilor din Transilvania si Banat coordonat de Valentin Orga și Ionuț Costea,</p>	lecturi, fișe tematice

			Cluj-Napoca, Accent, 2000, pp. 273-276 ; Adrian Năstase, , Drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale, București, Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, 1998, vol. I, pp. 221-465.	
Săptămâna 8	Protecția minorităților naționale în cadrul OSCE		Walter A Kemp (edit.by), <i>Quiet Diplomacy in Action. The Osce High Commissioner on National Minorities</i> , London Boston, 2001, pp. 3-132; Wolfgang Zellner & Falk Lange, <i>Peace and Stability through Human and Minority Rights. Speeches by the OSCE High Commissioner on National Minorities</i> , Baden-Baden, 1999, pp.13-31;95-101;141-147. André Liebich, <i>Les minorités nationales en Europe Centrale et Orientale</i> , Genève, Georg Editeur, 1997.	Lecturi, fișe tematice
Săptămâna 9	Minoritățile din Europa centrală și Uniunea Europeană: logici și condiționări		Will Kymlicka <i>Minoritățile naționale în Europa postcomunistă: rolul normelor internaționale și al integrării europene</i> , în <i>ALTERA</i> , 29, Anul XII, 2006, pp. 5-37.. Adrian Ivan, „Integrarea minorităților naționale și etnice din Europa Centrală în UE: logici și condiționări”, în <i>ALTERA</i> , 29, Anul XII, 2006, pp. 50-77; Peter, Vermeersch, „ <i>EU Enlargement and Minority Rights Policies in central Europe: explaining Policies Shifts in the Czech Republic, Hungary and Poland</i> ”, în <i>Journal on Ethnopolitics and Minority Issues in Europe</i> , 1/2003, p. 1-31; Peter Vermeersch, „ <i>Minority Policy in Central Europe: Exploring the Impact of the EU's Enlargement Strategy</i> ”, în <i>The Global Review of Ethnopolitics</i> , January 2004, vol.3, no. 2, p. 3-19; Gwendolyn Sasse, „ <i>Minority Rights and the EU: Before, during and After Enlargement</i> ”, Working Paper 04.3.2., în <i>Halki international Seminar, foreign Regional Cooperation</i> , 2004, p.1-20; Gaetano Pentassuglia, „ <i>The EU and The Protection of Minorities: The Case of eastern Europe</i> ”, în <i>European Journal of International Law</i> , No. 12/1, 2001, p.3-38.	Lecturi, dezbateri, analize
Săptămâna 10	Mangementul conflictelor interetnice; actori, organizații, instrumente	Criza, conflict	***, <i>Conflict Management Guidebook</i> , 1998 Closca, Ionel, <i>Despre diferendele internationale si caile solutionarii lor</i> , 1973 (BCU) http://www.crisisgroup.org/home/index.cfm ; Lucian Nastasa, <i>Relații interetnice în România post-comunistă</i> , Cluj, Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală, 2000, 394 p. (cu Levente Salat). Thuderoz, Christian, <i>Negocierile. Eseu de sociologie despre liantul social</i> , București, Știința , 2002; Jean-Louis Dufour, <i>Crizele internaționale. De la Beijing (1900) la Kosovo (1999)</i> , Ed. Corint, București, 2002, pp.192-197; William, J., Durch, <i>Introduction to Anarchy: Humanitarian Intervention and Sate-Building in Somalia</i> , în <i>UN peacekeeping, american politics and the uncivil wars of the 1990 s</i> , Macmillan, 1997, p.311-365.	Lecturi, fișe tematice, dezbateri
Săptămâna 11	Studii de caz privind conflictele interetnice	Instrumentare, metodologie	Walter A Kemp (edit.by), <i>Quiet Diplomacy in Action. The Osce High Commissioner on National Minorities</i> , London Boston, 2001, pp. 141-285.	Teme, dezbateri
Săptămâna 12	Conflictul interetnic din Kosovo : actori, logici,	Cauze, cronologie, albanezii din Kosovo,	Walter A Kemp (edit.by), <i>Quiet Diplomacy in Action. The Osce High Commissioner on National Minorities</i> ,	Teme, dezbateri

	finalități	sârbii din Kosovo, criza din Kosovo, problema statutului provinciei Kosovo	London Boston, 2001, pp. 197-205; Daya Kishan Thussu, Legitimizing Humanitarian Intervention? CNN, NATO and the Kososvo Crisis, în <i>European Journal of Communication</i> , SAGE Publications, vol.15, no.3, 2000, p.345-361; Urs Altermatt, <i>Previziunile de la Sarajevo. Etnonaționalismul în Europa</i> , Ed. Polirom, 2000, pp. 7-17; Peter, F., Sugar, <i>Naționalismul est-european în secolul al XX-lea</i> , București, Curtea Veche Publishing, 2002, p. 6-11; Dacian, Duna, <i>În Balcani, memoriile sunt fixe, numai granițele se schimbă</i> , în <i>Dosarele Istoriei</i> , an V, nr. 3 (43), 2000, p. 42-43; Albrecht Schnabel and Ramesh Thakur eds., „Kosovo And The Challenge Of Humanitarian Intervention Selective Indignation”, <i>Collective Intervention, And International Citizenship</i> , http://www.unu.edu/p&g/kosovo_full.htm#introduction	
Săptămâna 13	Managementul conflictului interetnic din Transnistria	Cauze, cronologie, actori, soluționare	<u>Oleg Serebrian</u> : <i>Conflictul transnistrean : geopolitică și geoistorie</i> , în volumul <i>Politosfera</i> , ed. Cartier, Chișinău 2001; „Conflictul din Transnistria”, în Wikipedia, enciclopedia liberă: http://ro.wikipedia.org/wiki/Conflictul_din_Transnistria ; Vasile Vese, Dacian Duna, “Transnistria and the Geopolitical Condition of Moldova”, în <i>ISIG Magazine</i> , Gorizia (Italia), nr. 1 / June 2002; <i>Oazu Nantoi</i> , Cazul Republicii Moldova: ce ar putea face UE și SUA?, Chișinău, 2005 (internet);	Teme, dezbateri
Săptămâna 14	Managementul conflictului din Cecenia	Cauze, cronologie, actori, soluționare, războaiele din Cecenia.	“Cecenia”, în Wikipedia, enciclopedia liberă: http://ro.wikipedia.org/wiki/Cecenia (vezi legăturile externe); Bercovitch, Jacob.; Jackson, Richard, <i>International Conflict : A Chronological Encyclopedia of Conflicts and Their Management, 1945-1995</i> , Congressional Quarterly Press, Washington, DC, 1997, pp. 260-	Teme, dezbateri

VII. Modul de evaluare: colocviu

- 20% activitate de seminar (referat)
- 70% nota examinarea orală

VIII. Detalii organizatorice, gestionarea situațiilor excepționale:

- Eseurile de seminar vor trebui să conțină aparat critic după modelul Academiei Române și o bibliografie finală.
- Folosirea fragmentelor din lucrările utilizate în bibliografie, fără citarea sursei se consideră tentativă de plagiat și se sancționează prin anularea dreptului studentului de a participa la examinarea finală din sesiunea de iarnă.
- Prezența obligatorie la minim 70% din seminarii. Absența la mai mult de 4 seminarii presupune fie notarea cu 4 (patru) a activității de seminar, fie elaborarea unui eseu suplimentar pe temă dată.

IX. Bibliografia opțională:

Ivan, Adrian, „La Transylvanie et ses nationalités à la fin de la Première Guerre”, în *Studii de istorie a Transilvaniei* (Orga, Valentin; Costea, Ionuț, coord.), Cluj-Napoca, Accent, 2000, pp. 263-276.

Idem, „Conceptul de “minoritate”” în *Tribuna*, nr. 16, 2003, pp. 8-10.

Idem, „Stat român, minorități și Societatea Națiunilor. “Cazul Bunurilor Private ale Ciucului””, în *Revista Bistriței*, XVII, Cluj-Napoca, Accent, 2003, pp. 307-309.

Idem, „Statul-Națiune în sistemul Societății Națiunilor”, în *Tribuna*, Cluj-Napoca, nr. 35, 16-29 februarie 2004, pp.19-22.

Idem, „Construcția identității la maghiarii și germanii transilvăneni. Raporturile lor cu statul român între anii 1918-1930”, în *Studia Universitatis “Babeș-Bolyai”*, Nr. XLIX, 1, 2004, pp.123-148.

Ivan, Adrian; Vese, Vasile, „Minoritățile etnice și securitatea europeană la sfârșitul secolului al XX-lea și începutul secolului al XXI-lea. Studiu de caz România”, în *Societate și civilizație* (volum îngrijit de Călin Florea și Ciprian Năprădean), Târgu-Mureș, Editura “Dimitrie Cantemir”, 2003, pp.751-764.

Bercovitch, Jacob.; Jackson, Richard, *International Conflict : A Chronological Encyclopedia of Conflicts and Their Management, 1945-1995*, Congressional Quarterly Press, Washington, DC, 1997

Anderson, Benedict, *Imagined Communities Reflections on the Origin and Spread of nationalism*, London, Verso, 1983.

Boia, Lucian, *Romania: Borderland of Europe*, London, 2001.

Gellner, Ernest, *Nations and Nationalism*, Oxford, 1983.

Internet:

1. JSTOR
2. www.europa.eu
3. www.infoeuropa.ro
4. www.euractiv.com